

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **K. S.**, zastoupeného Mgr. MUDr. Jaroslavem Maršíkem, advokátem se sídlem v Teplicích, U Radnice 736, za účasti **Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ze dne 16. 6. 2004, č. j. 52 Az 331/2003 - 58,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministra vnitra (dále jen „správní orgán“) ze dne 27. 10. 2003, č. j. OAM-1967/AŘ-2002, bylo potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 31. 5. 2001, č. j. U-719/VL-01-P19-2000, kterým nebyl stěžovateli dle ust. § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělen azyl a kterým současně bylo vysloveno, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování dle ust. § 91 zákona o azylu, a rozklad byl zamítnut.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, který byla zamítnuta napadeným rozhodnutím krajského soudu, protože soud dospěl k závěru, že rozhodnutí správního orgánu vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci a bylo vydáno v souladu s právními předpisy.

Ve včas podané kasační stížnosti namítl stěžovatel důvod uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel uvedl, že se nemůže ztotožnit s odůvodněním rozsudku, neboť jako Palestinec žijící v Libanonu sám pocítil životní podmínky příslušníků jeho národnosti v této zemi, které se v průběhu azylového řízení pokusil opakovaně vylíčit, přičemž svá tvrzení nemohl doložit listinami a doklady, neboť takové neexistují. Okolnost, že Libanon je ve zprávách, které byly použity jako důkaz v průběhu správního řízení, vykreslen poměrně příznivě, přičítá stěžovatel neznalosti autorů těchto zpráv o poměrech v uprchlických táborech. Stěžovatel vyjádřil svou obavu z nuceného návratu do Libanonu. Nedomnívá se, že bylo jeho povinností požádat o azyl hned v první zemi, do které z Libanonu vycestoval. Vzhledem k neznalosti prostředí a obav z něj nebyl v době, kdy přicestoval do České republiky, schopen uvažovat o následcích opožděného podání žádosti o azyl. Považoval za jediné možné řešení dostat se nejdříve do Dánska, kde měl naději na pomoc od příbuzných. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Správní orgán ve svém vyjádření popřel oprávněnost kasační stížnosti s tím, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozhodnutí soudu byla vydána v souladu s právními předpisy. Stěžovatel neuvedl nic, co by dokazovalo nedůvodnost nebo protiprávnost předchozích rozhodnutí. Správní orgán navrhl nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti a její zamítnutí.

Ze správního spisu, který soudu předložil správní orgán, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Stěžovatel podal dne 22. 2. 2000 návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Dne 7. 3. 2000 byl se stěžovatelem veden, v arabském jazyce za účasti tlumočníka, pohovor k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky, ze kterého byl vyhotoven protokol. Stěžovatel uvedl, že jako Palestinec žijící na území Libanonu neměl žádná práva a že byl členem strany B., která sympatizuje s Irákem, a z tohoto důvodu měl v Libanonu problémy. Dále uvedl, že nikdy nebyl nikým pronásledován, avšak nemohl opustit oblast, kde žil, ze strachu, že by ho mohl někdo pronásledovat nebo zadržet. Do strany B. vstoupil, neboť je to dědičné, byl pouze řadovým členem. V roce 1992 byla strana rozpuštěna. Libanon se rozhodl opustit, protože nemohl najít práci. V Libanonu se oženil s rumunskou občankou, za kterou přijel do Rumunska, kde se domluvili, že odjedou do České republiky, neboť se mu v Rumunsku nelíbilo. Po příjezdu do České republiky pobýval v Praze, pokusil se o ilegální přechod do Německa, ale byl zadržen a převezen do B., kde podal návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Dále uvedl, že jeho cílem bylo Dánsko, neboť tam žijí jeho příbuzní.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Dle ust. § 12 zákona o azylu azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti

k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

S ohledem na fakt, že stěžovatel uvádí jako právní důvod kasační stížnosti ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., je třeba se nejprve vyjádřit k dopadu tohoto ustanovení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, neshledal. Krajský soud při vlastním přezkoumání žalobou dotčeného rozhodnutí správně vyšel ze skutkového a právního stavu, jenž existoval v době rozhodování správního orgánu, a zabýval se všemi výroky napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Podle názoru Nejvyššího správního soudu uvedený soud právní otázku v předcházejícím řízení posoudil správně a stejně tak se rozhodnutí krajského soudu (obdobně jako předcházející rozhodnutí správního orgánu) dostatečně opírá o důvody, které opodstatňují dospět k předmětnému výroku.

Jestliže stěžovatel dále namítl, že není jeho povinností požádat o azyl hned v první zemi, do které z Libanonu vycestoval, Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že z konstantní soudní judikatury naopak tato povinnost vyplývá, což je patrné například z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu publikovaného pod č. 18/2003 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu: „Subjektivní právo na azyl je právem na nezbytnou ochranu před pronásledováním v zemích původu, nikoliv však právem vybrat si zemi, ve které žadatel o azyl bude chtít toto své právo uplatnit.“

Nejvyšší správní soud nepolemizuje se stěžovatelem v otázce těžkostí, které má palestinské obyvatelstvo na libanonském území, avšak, jak již uvedl krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí, azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) universálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým a těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána. Stěžovatel v průběhu správního řízení neprokázal, že by byl pronásledován ve smyslu zákona o azylu nebo že by měl odůvodněný strach před tímto pronásledováním. Jak vyplývá ze správního spisu, měl možnost požádat o azyl již v Rumunsku, kde dle svého vyjádření studoval právo. Toto však neučinil, naopak se do Libanonu znovu vrátil a setrval zde necelé tři roky. Poté znovu vycestoval do Rumunska. V České republice požádal o azyl až poté, co byl zadržen při pokusu o ilegální přechod státní hranice, za což mu hrozí správní vyhoštění. S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že výpověď stěžovatele je značně nevěrohodná a rozporuplná. Stěžovatel neuváděl žádné konkrétní okolnosti, které by svědčily tomu, že byl pronásledován, naopak uvedl, že nikdy neměl z důvodu svého členství ve straně B. žádné konkrétní problémy a že Libanon opustil z ekonomických důvodů, neboť nemohl najít práci.

Nejvyšší správní soud považuje zcela ve shodě s Krajským soudem v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, azylové řízení za zcela mimořádný institut sloužící k ochraně cizinců, kteří pociťují důvodnou obavu před pronásledováním v zemi svého původu. Právě důvodnost pronásledování, tedy naplnění zákonných podmínek stanovených zákonem o azylu, je kritériem při posuzování žádosti. Tuto podmínku však stěžovatel nenaplnil.

Pokud stěžovatel uvedl, že se neztotožňuje s odůvodněním napadeného rozhodnutí a s obsahem zpráv, které jsou součástí správního spisu, Nejvyšší správní soud k tomuto vyjádření nepřihlédl, neboť se nejedná o stížní bod, ale o pouhé vyjádření nesouhlasu.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatel podal návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť má za to, že pro takové rozhodnutí odpadl vydáním meritorního rozhodnutí důvod.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevznesl, proto mu ho soud nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. listopadu 2005

JUDr. Radan Malík
předseda senátu